

Verslag

Titel	Kennismakingmoment Noordkasteel
Datum en uur vergadering	18 november 2020 0:00
Plaats vergadering	Digitaal (Zoom)

Verslag

Op woensdag 18 november 2020 organiseerde de stad, het team Intendant en team Noordkasteel samen een digitaal kennismakingsmoment voor het Ringpark Noordkasteel. De stad Antwerpen lichtte toe welke stappen er werden genomen sinds de laatste Ringdag en team Intendant lichtte de keuze voor team Noordkasteel toe. Daarna presenteerde het team Noordkasteel de krachtlijnen van haar offertevoorstel voor de toekomst van het Ringpark Noordkasteel.

Na deze presentaties werden vragen gesteld via de Q&A. Tijdens de webinar werden de vragen thematisch beantwoord, hieronder worden alle gestelde vragen getoond en beantwoord.

1. Vragen in verband met de relatie van het Ringpark met de omgeving

Een essentieel deel van de visie van het ontwerpteam is dat het Ringpark een schakel vormt tussen stad en haven. Daarnaast is er een belangrijke relatie met de Schelde. Het verder concreet uitwerken van de verschillende verbindingen en relaties vormt een belangrijk deel van het ontwerpwerk.

1. **Wordt er een connectie met het droogdokkenpark gemaakt?**

Zeker. Dat maakt voor ons deel uit van de 'reizen langs de Schelde' ervaring. Daarom ook dat we de Sigmadijk zien als een belangrijke verbinding.

2. **Hoe wordt de verbinding tussen Park Lobroekdok en Noordkasteel gerealiseerd?**

Daar zijn we op aan het werken. We streven er naar tot een voorstel te komen dat verzoenbaar is met de visie van de innovatieve stadshaven.

3. **Indien de Kattendijkbrug een fietsbrug wordt, kan er een prachtig recreatief domein ontstaan, zuidelijk een stadspark met droogdokkenmuseum, noordelijk natuurlijk park aan het noordkasteel.**

De stad heeft geen ambities om van de Kattendijkbrug een fietsbrug te maken. Deze verbinding speelt een belangrijke rol voor de ontsluiting van het Droogdokkeneiland, het eilandje en de noordelijke binnenstad voor verschillende vervoersmodi.

4. **Kan je nog steeds de Schelde zien vanop de dijk?**

Natuurlijk. De dijk wordt enkel verhoogd. Je zal dus net als vroeger nog zicht hebben op de Schelde vanop deze dijk.

5. **Er lijkt niet zo veel aandacht te zijn voor de blik richting de Schelde en de stad. Ik vind dat net wel één van de verbluffende sterktes van het gebied. Ik hoop dat met de verhoging van de dijk wel de blik richting Schelde en stad aanwezig blijft voor fietsers, maar ook voor wandelaars (met eventueel nog wat bankjes met blik richting schelde en stad).**

Een kwaliteit van het ringpark Noordkasteel is haar ligging op het snijpunt van stad, haven en scheldelandschap. De ervaring van enerzijds de wijsheid van het havenlandschap en anderzijds de

wijdsheid van het Scheldelandschap met op de achtergrond de stad is een kwaliteit die we wel degelijk willen koesteren en meenemen in ons ontwerp.

6. In de nieuwe Sigmadijk ligt het fietspad lager dan het hoogste punt van de dijk. Is er dan nog zicht op de Schelde?

De variant die werden getoond, is een eerste schets van wat het zou kunnen zijn. Deze zal nog verder onderzocht worden en hierbij vormt het zicht op de Schelde ook één van de uitgangspunten.

2. Vragen in verband met betrekking tot het beeld/sfeer van het Ringpark

Een belangrijke waarde van het huidige Noordkasteel is de natuurlijkheid en ongedefinieerdheid. Het is geen stadspark maar een natuurlijke, verwilderde omgeving, ... waar mensen op verschillende manieren tot rust kunnen komen. De ambitie van het ontwerpteam is om zoveel als mogelijk aan te sluiten bij de bestaande sfeer. Een groot aantal vragen zijn gesteld over deze ambitie in relatie met de huidige situatie.

7. Betreft: Oosterweelkerk en bos(je) errond. Blijft dit bos even groot in oppervlakte. Op de interactieve kaart op de website van Lantis lijkt dit aan de zuidkant te zijn ingekort en in de plaats een fietspad. Deze kaart geeft wel nog het vorige minder compacte ontwerp weer.

Zowel de positie van het fietspad als het toekomstige landschap waar de Oosterweelkerk deel van zal uitmaken, zijn twee ontwerpvragestukken die Team Noordkasteel op dit moment onderzoekt en evalueert. Wat betreft het bos/de bomen is het belangrijk in het achterhoofd te houden dat zo goed als alle vegetatie met de aanleg van het Oosterweelproject zal verdwijnen.

8. Dus de aanwezige treurwilgen en andere vegetatie naast de dijk worden behouden? Alsook de platformen die aanwezig zijn aan de vijver?

De bestaande vegetatie aan de oever van de vijver trachten we inderdaad te behouden, door niet te kiezen voor een standaard Sigmadijk, maar een variant hierop genaamd tuimeldijk. De kwaliteiten van de platformen dienen nog onderzocht te worden, maar deze kunnen wel kansen bieden aan de beleving van de vijver.

9. Is het de bedoeling van het ontwerpteam om Ringpark Noordkasteel te behouden als 'vrijzone'/'terrain vague'?

In het ontwerp streven we ernaar om de huidige kwaliteiten en karakteristieken van de plek maximaal te behouden en in het voorstel te integreren. Wat er vandaag is, vormt voor ons een belangrijk uitgangspunt, zo ook het 'vrijzone gevoel'.

10. Welke recreatie is nog mogelijk in een stille landschapspark?

De recreatie/het gebruik in het toekomstige park zal gelijkaardig zijn aan wat er vandaag kan gebeuren.

11. Het beeld dat wordt geschetst is zeer open, terwijl de charme van de Noordkasteelvijver er net in zit dat deze regio een van de weinige, misschien de enige, is die nog iets van privacy in een natuurlijke omgeving biedt.

Het is niet de ambitie om alles open te werken, het beeld wil vooral aantonen wat de kracht is van het behouden/herstellen van de historische figuur van de Noordkasteelvijver. We doelen hierbij zowel op de historische wal als op de historische gracht.

12. Tijdens de zomermaanden kon je altijd 'bar Le Tour' vinden aan het Noordkasteel. Enkele bosjes zijn dan niet voldoende vrees ik.

In het ontwerp streven we ernaar om de huidige kwaliteiten en karakteristieken van de plek maximaal te behouden en in het voorstel te integreren. Wat er vandaag is, vormt voor ons een belangrijk uitgangspunt,

zo ook het beboste/begroeide karakter. Het huidig gebruik en activiteiten wordt als startpunt genomen voor het ontwerp.

13. Het verbindingsstukje 'land', dat de vijver nu in twee deelt, wordt in de zomer ook gebruikt om te zonnebaden.

Het geborgen karakter van Noordkasteel zien wij als een waardevol karakter van de plek. Het is niet de bedoeling om dit te vervangen door een 'open' landschap.

14. How will we be able to walk/run on the water?

De verschillende waterlichamen worden onderscheiden door dijkjes. Deze kunnen ook dienen als verbinding waarover men kan wandelen/lopen.

15. Beheersing van waterkwaliteit?

In het ontwerp van de weginfrastructuur wordt het afwateringssysteem strikt gescheiden van het aanwezige watersysteem. De ambitie van het watersysteem is om het 'infrastructureel water' te integreren. Indien nodig wordt het water gezuiverd om er zeker voor te zorgen dat de waterkwaliteit op de meest kwetsbare plaatsen (rietlanden, Noordkasteelvijver en Boerinnensluis) gewaarborgd wordt. De uitwerking hiervan wordt de volgende maanden technisch verder verfijnd.

3. Vragen in verband met hinder door het Oosterweelproject.

De hinder veroorzaakt door het Oosterweelproject werd door experts grondig onderzocht in het project-MER Oosterweelverbinding. Het project-MER onderzocht de milieu-impact van verschillende varianten van de Oosterweelverbinding. Dit project-MER is een verplichte stap voor de aanvraag van de omgevingsvergunning voor de Oosterweelverbinding. Het lag dan ook samen met de omgevingsvergunningsaanvraag ter inzage tijdens het openbaar onderzoek.

In het project-MER wordt op basis van een referentiescenario, de situatie zonder het Oosterweelproject, nagegaan wat de milieu-impact is. Er zijn in het ontwerp van de infrastructuur maatregelen genomen om de effecten te beperken. Uit de MER blijkt dat de resteffecten aanvaardbaar zijn. Onderstaand gaan we dieper in op de verschillende specifieke vragen.

16. Wat zijn de theoretische DB niveau's bij NW wind voor de bewoners aan de binnenstad , veroorzaakt door het verkeer in de tunnelbak ?

Om het omgevingslawaai te bepalen, wordt gewerkt met de geluidsbelastingsindicator Lden (Level day-evening-night) die de geluidsbelasting door omgevingslawaai over een hele dag uit drukt. Die houdt rekening met wisselende verkeersbelastingen, windrichting, windsnelheden,... doorheen het jaar. In de project-MER Oosterweelverbinding is de Lden belasting van het project terug te vinden alsook het verschil met de referentiescenario. Een afzonderlijke geluidsbepaling bij noordwestenwind is niet uitgevoerd. De open bakken en de tunnelmonden zullen voorzien worden van geluidsabsorberend materiaal om de geluidshinder tot een minimum te beperken.

In de binnenstad worden geen geluidsverschillen verwacht, hier overheersen andere geluidsbronnen zoals geluid afkomstig van lokale wegen.

17. Werd aan de geluidsoverlast van de open tunnelmond richting Linkeroever gedacht? Geluid weerkaatst op het wateroppervlak van de Schelde en tegen het Sint-Annabos. Zijn er nulmetingen voor geluid gemaakt op Linkeroever voor dit project?

Het Oosterweelproject voorziet in geluidsmaatregelen zoals bermen en schermen rond de Oosterweelknoop. Hiermee voldoet het aan de eisen die gesteld worden in het project-MER. Negatieve resteffecten worden als aanvaardbaar beoordeeld.

18. Welke maatregelen tegen geluidsoverlast van het verkeer in en rond de tunnelsleuf? Gaat het park nog wel gezellig zijn indien het geluid niet wordt geminimaliseerd?

Het Oosterweelproject voorziet in geluidsmaatregelen zoals bermen en schermen rond de Oosterweelknoop. Hiermee voldoet het aan de eisen die gesteld worden in het project-MER. Uit het project-MER blijkt dat de lawaaihinder voor bewoners globaal kleiner is na uitvoering van het project ten opzichte van de huidige situatie. Negatieve resteffecten komen nog voor op en rond de Oosterweelknoop en de aansluiting van het tracé op de E34 op Linkeroever, maar deze doen zich voor in onbebouwd en weinig gevoelig gebied en worden als aanvaardbaar beoordeeld.

19. Hoe groot zal de geluidsimpact van het verkeer in de tunnelsleuf zijn in het Ringpark?

Het Oosterweelproject voorziet in geluidsmaatregelen zoals bermen en schermen rond de Oosterweelknoop. Hiermee voldoet het aan de eisen die gesteld worden in het project-MER. Uit het project-MER blijkt dat de lawaaihinder voor bewoners globaal kleiner is na uitvoering van het project ten opzichte van de huidige situatie. Negatieve resteffecten komen nog voor op en rond de Oosterweelknoop en de aansluiting van het tracé op de E34 op Linkeroever, maar deze doen zich voor in onbebouwd en weinig gevoelig gebied en worden als aanvaardbaar beoordeeld.

De geluidshinder op de overkapping van de Oosterweelverbinding wordt vooral bepaald door de omliggende infrastructuur. Enkel dicht bij de uiteinde van de overkappingen (bovenop de tunnelmonden) is een wat hogere geluidshinder te verwachten.

20. De luchtvervuiling is aan tunnelmonden zeer groot. Het park krijgt dan de volle laag bij (overwegende) westenwind. Wat wordt daaraan gedaan?

De luchtvervuiling veroorzaakt door het Oosterweelproject werd door experts grondig onderzocht in het project-MER Oosterweelverbinding. Het project-MER onderzocht de milieu-impact van verschillende varianten van de Oosterweelverbinding. Dit project-MER is een verplichte stap voor de aanvraag van de omgevingsvergunning voor de Oosterweelverbinding. Het lag dan ook samen met de omgevingsvergunningsaanvraag ter inzage tijdens het openbaar onderzoek.

Het Oosterweelproject voorziet luchtschermen om te voldoen aan de normen in verband met luchtkwaliteit. Hoewel de aanleg van de Oosterweelknoop een negatief effect heeft op de luchtkwaliteit blijft dit toch binnen het maximaal aantal overschrijdingen van de uurnorm voor NO₂ (dit is het meest aangewezen toetsingscriterium).

Hiermee voldoet het aan de eisen die gesteld worden in het project-MER.

Bovendien werd in het project-MER voor de luchtmodellering gerekend met referentiejaar 2020. Tegen de afwerking van het project zal de luchtkwaliteit aanzienlijk beter zijn.

4. Vragen in verband met betrekking tot mobiliteit en bereikbaarheid

Het toekomstige Ringpark ligt op de grens van stad en haven. De mobiliteit langs/door het Ringpark en de bereikbaarheid van het Ringpark is dan ook een belangrijk onderwerp dat ontwerpmatig wordt bestudeerd. Hierbij moet aan verschillende modi aandacht gegeven worden. De keuzes in het kader van de aanleg van de Oosterweelverbinding gelden als startpunt voor dit onderzoek.

- 21. Is er een parkeergebouw voorzien aan de terminus van tram 24 aan het Havenhuis om de toevloed van auto's naar de binnenstad vanaf de afrit Oosterweel te vermijden ? Indien niet voorzien: nuttig om te bestuderen.**

Er is geen park & ride voorzien aan het Havenhuis.

Om het aantal auto's in de binnenstad te beperken werden er park & rides voorzien in een ruime straal rond de stad. Zo vangt de P&R linkeroever mensen op komende uit het Waasland, de P&R Havana vanuit het noorden, de P&R Wommelgem vanuit het oosten.

Een P&R ter hoogte van het havenhuis werd in het verleden wel reeds onderzocht. Omwille van verschillende redenen, waaronder het gebrek aan ruimte, het beperkt aanbod aan openbaar vervoer en de dichte locatie bij de stad is deze locatie niet weerhouden.

- 22. Het is belangrijk dat de fietssnelweg niet alleen snelweg maar ook een trage weg is, voor heel diverse gebruikers.**

Klopt. Dit is iets waarmee we rekening houden tijdens het verdere onderzoek.

- 23. Ik zie in het voorstel dat de fietsverbinding ten noorden van de vijver een kronkel maakt, terwijl dit op het ontwerp van de bouwaanvraag recht was van oost naar west zodat je niet via het jaagpad moest fietsen. Nu rijden hier veel fietsers op, vaak ook speed pedelecs met hoge snelheid. In de bouwaanvraag vond ik het juist positief dat er een fietspad komt ten noorden van de vijver om zo het jaagpad aan de dijk te ontlasten. Kan hier mee rekening gehouden worden in de ontwerp fase?**

Klopt. Naast de verbinding op de Scheldedijk onderzoeken we ook bijkomende trajecten. Zo bekijken we nu de mogelijkheden voor een traject die langsheen de kerk zou lopen. Het is hier belangrijk om de impact van de verbinding op deze historische en ecologische site te minimaliseren.

- 24. Een aandachtspunt bij een 4 meter brede fietsweg op de dijk, is dat er links en rechts minimaal 50 cm schrikafstand, dus is er minimaal 5 meter nodig.**

Bij de verdere ontwikkeling van de dijk en de fietsverbinding zal zeker gezorgd worden dat deze conform zijn aan de veiligheidsnormen voor fietsverbindingen. Verder wordt ook toekomstgericht gekeken en worden de mogelijkheden en kansen onderzocht voor een fietssnelweg op de dijk. Deze zou dan 6-6,5 meter breed worden.

- 25. Wat met parkeerruimte naast het park?**

Enkel ter hoogte van het SAMGA-plein en aan het dienstgebouw wordt gevraagd parkeermogelijkheid te voorzien. Voor het overige wordt er in het park geen parking voorzien.

- 26. Bereikbaarheid openbaar vervoer?**

Het Ringpark Noordkasteel is bereikbaar via het openbaar vervoer. Voor de bus wordt er een halte voorzien ter hoogte van de Hogere Zeevaartschool. Met de tram is het een kwartier wandelen vanaf de halte Havenhuis.

- 27. Waar gaan de huidige massa camions straks rijden als er van de Oosterweelsteenweg een parkway gemaakt gaat worden?**

De aanleg van de Oosterweelknoop zorgt voor een betere ontsluiting richting de haven. Momenteel rijdt verkeer dat van het Oosterweeleiland komt via de Royerssluis en de Straatsburgbrug naar het op- en afrittencomplex Groenendaallaan.

Dit verkeer kan in de toekomst gebruik maken van het op- en afrittencomplex Oosterweelknoop.

De Oosterweelknoop zorgt voor een bijkomende ontsluitingsroute van en naar de binnenstad en de haven richting E17 en E34. Mede door de knip van de Charles de Costerlaan, zal wat betreft personenwagens deze nieuwe connectie via de Oosterweelknoop ook een stuk de rol overnemen van de Waaslandtunnel.

Zowel de Scheldelaan als de Oosterweelsteenweg zullen hierdoor intensiever gebruikt worden, hierdoor worden de Leien ontlast.

5. Andere vragen

28. **Garantie op veiligheid van het Ringpark en sevesobedrijven in de nabijheid? Waarom is een discotheek/eventzaal geen optie voor het SAMGA-gebouw? Waar kan het nachtleven van het Eilandje op langere termijn naartoe?**

Het Ringpark Noordkasteel ligt op de grens tussen de haven en de stad. In de nabijheid van het Ringpark liggen een aantal Sevesobedrijven. Dit zijn bedrijven waar gevaarlijke stoffen worden geproduceerd, verwerkt, behandeld of opgeslagen. Om de veiligheid te garanderen is er een Europese richtlijn van kracht met een dubbele doelstelling: enerzijds ernstige ongevallen vermijden, anderzijds de gevolgen van een ongeval voor mens en milieu beperken. Dit kan onder andere door een goede ruimtelijke ordening van het gebied rond de Sevesobedrijven. Concreet wil dit zeggen dat functies die grote hoeveelheden mensen genereren in de nabijheid van deze bedrijven niet kan. Het respecteren van de Sevesorichtlijn garandeert hiermee de veiligheid in het Ringpark Noordkasteel. De stad doet momenteel een studie naar geschikte locaties voor het nachtleven.

29. **Hoe zat dat met de financiering van de overkapping? Er werd vermeld dat deze overkapping niet was opgenomen in de initiële begroting?**

Het klopt dat de overkapping van de Oosterweelknoop nog niet was opgenomen in de initiële selectie van de 18 leefbaarheidsprojecten in mei 2018.

In 2018 en 2019 is er bovendien nog verder gewerkt op het ontwerp van de Oosterweelknoop. Hierdoor werd het op- en afrittencomplex compacter en kan er een groter deel overkapt worden. Deze overkapping zit enerzijds vervat in de omgevingsvergunningsaanvraag van Lantis die recent werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering en anderzijds maakt de inrichting van de overkapping deel uit van de studieopdracht voor het Ringpark Noordkasteel. Het college van burgemeester en schepenen keurde op 4 september 2020 de gunning goed voor het afsluiten van een overeenkomst voor een ontwerpoperdracht voor Ringpark Noordkasteel als deelopdracht binnen de raamovereenkomst Ontwerpen Over de Ring (JD/A/0153990). Er werden voldoende middelen voorzien voor de ontwerpoperdracht voor de inrichting van de grotere overkapping. Ten gepaste tijde zullen ook de middelen voor de effectieve uitvoering voorzien worden.